

భాగ్యనగర ఒడిలో... మూసీ నది ఒడ్డున రీవిగా తలెత్తుకొని నిలిచిన అద్భుతమైన కట్టడం సిటీ కళాశాల. ఇండో సారాసినికీ శైలిలో నిర్మితమైన ఆ భవనం నగర చరిత్రకు తలమానికం. ఉర్దూ మహాకవి మగ్నూం అక్కడే చదివి, అదే కాలేజీలో అధ్యాపకుడిగా సేవలందించారు. జాతీయాద్యమం మొదలు ప్రత్యేక తెలంగాణ ఉద్యమం వరకూ, మరెన్నో పోరాటాలకు నెలవు సిటీ కళాశాల. శాస్త్రవేత్తలు, ఆచార్యులు, రాజకీయనేతలు, మేధావులు, రచయితలు, కళాకారులు, క్రీడాకారులను సమాజానికి అందించిన విజ్ఞాన వనానికి వందేళ్లు.

విజ్ఞాన వనం

వందేళ్ల సిటీ కళాశాల

హైదరాబాద్ సిటీ, అక్టోబర్ 5
(ఆంధ్రజ్యోతి)

రవీంద్రుడి సందర్శన

నగరంలో కొలువైన చరిత్రాత్మకమైన భవనాల్లో ప్రముఖమైంది సిటీ కాలేజీ. 1921, అక్టోబర్ 5న నిర్మితమైన ఆ భవన చరిత్ర మనస్థైర్యం. 1908, మూసీ వరద తీవ్రత అనంతరం ప్రఖ్యాత ఇంజనీరు మోక్షగుండం విశ్వేశ్వరయ్య సూచన మేరకు మూసీకి ఇరువైపులా నిర్మించిన ప్రజా ప్రయోజన భవనాల నిర్మాణంలో సిటీ కాలేజీ ఒకటి. భవన నమూనాను ప్రఖ్యాత బ్రిటీష్ ఆర్కిటెక్టు, ఉస్మానియా ఆస్ట్రలి భవన రూపకల్ప విస్తంబ్ హెచ్ రూపొందించారు. ఇండ్లో సార్వనిక్ శైలిలో దర్శనమిచ్చే భవనంలో రాజనం ఉత్తీపడి ముఖద్వారం ఆకర్షణీయంగా తనిపిస్తుంది. మూసీ వరద నీటిని తట్టుకుంటూ అత్యంత పటిష్టంగా మొదటి అంతస్తును లేత గులాబీ రంగు గ్రానైట్‌తో నిర్మించారు. శంషాబాద్, గగన్‌పహాడి ప్రాంతాల్లోని కొండను తొలిచి తవ్విస్తూ రాళ్లతో అది కట్టారు. హైకోర్టు నిర్మాణానికి అదే రాయిని వాడినట్లు ఆర్కిటెక్టు సూర్యనారాయణ మూర్తి వివరిస్తున్నారు. ఆ పై రెండు అంతస్తులు మాత్రం దంగు సున్నం, ఇటుకలతో నిర్మించారు. భవనం పైన అత్యంత సుందరంగా కనిపించే మిసార్లు, చిన్న డోములతో పాలు, క్రాకెట్లు, సజ్జ వంటివన్నీ హిందూ నిర్మాణ శైలిని తలపిస్తాయి. భవనంలో మొత్తం 64 గదులున్నాయి. అందులోని 24 కరగణి గదులను గాలి, వెలుతురు ప్రసరించే విధంగా నిర్మించడం ఆనాటి ఇంజనీర్ల దౌర్భాగ్యతకు నిదర్శనం. భవన నిర్మాణానికి 1919లో నిజాం ప్రభుత్వం రూ.83,69,919 వెచ్చించినట్లు చరిత్ర అధ్యయన కారుడు యానస్ లిపాసియా తెలుస్తున్నారు. భవన నిర్మాణానికి ఏట ఇంజనీరుగా నవాబ్ బాన్ బహదూర్ మీర్జా ఆకర్ ఆఫ్ సేవలందించారు.

సిటీ కాలేజీలోని పెంట్లల్ హాల్ ప్రత్యేక సమావేశాలకు వేదిక. రవీంద్రనాథ్ ఠాగూర్ వంటి ప్రముఖులు సైతం సిటీ కళాశాలను సందర్శించినట్లు చరిత్రక ఆధారాల ద్వారా తెలుస్తోంది. మహాకవి మగ్నూం మొహియుద్దీన్ అదే కాలేజీలో చదివి, అనంతరం అక్కడే అధ్యాపకుడిగానూ కొన్నాళ్లు సేవలందించారు. నిజాం వ్యతిరేక చోరానికి పూర్తి సమయం కేటాయించాలనే ఉద్దేశంతో తన కొలువుకి రాజీనామా చేశారు. అక్కడ కొలువుదీరిన ఆతి పెద్ద గ్రంథాలయంతో పాటు రసాయన శాస్త్ర ప్రయోగశాల, మ్యూజియం ప్రత్యేకమైనవి. ప్రస్తుతం డిగ్రీ, పీజీఎల్‌లోని బయోటెక్నాలజీ వంటి ప్రతిష్టాత్మకమైన 55 కోర్సులు ఆందుబాటులో ఉన్నాయి. ఇప్పుడు అక్కడ 4,500 మంది విద్యార్థులు చదువుతున్నారు.

ఘాటంగులకు అడ్డా..

ప్రభుత్వ సిటీ కాలేజీ అవరణం సినిమా ఘాటంగులకు అడ్డా! టాలీవుడ్, బాలీవుడ్‌లోని మరెన్నో చిత్రాలలో సిటీ కాలేజీ పరిసరాలను చూడొచ్చు వెంటనే సదించిన 'గణేశ్', 'యాత్ర', 'సూర్య వర్షిన్ సూర్య', 'జవాన్' తదితర చిత్రాలన్నీ సిటీ కాలేజీలో ఘాటంగులు జరిగాయి. సల్మాన్‌ఖాన్ 'కేరీనామ్' చిత్రం మాడు నెలల పాటు అదే కాలేజీలో చిత్రీకరణ జరగడం విశేషం. ఆ సినిమా చిత్రీకరణ ముగిసిన అనంతరం కళాశాల భవనానికి రంగులు మేయించేందుకు సల్మాన్‌ఖాన్ కొంత సగదు విరాళంగా ఇచ్చినట్లు అధ్యాపకులు చెబుతున్నారు.

హైదరాబాద్‌కు 1944లో

మాస్టర్ ప్లాన్ అందించిన మహాత్మా ధర్మన్, కేంద్రమంత్రిగా సేవలందించిన పి.వి.కేశవ్, లోక్‌సభ పడి స్పీకర్‌గా బాధ్యతలు నిర్వహించిన శివరాజ్‌పాటిల్, ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్ మాజీ ముఖ్యమంత్రి మర్రి చెన్నారెడ్డి, బారత క్రీడాకారుడు అర్జున్ అయ్యోబ్, సీని ప్రముఖులు ప్రభాకర్ రెడ్డి, పరుచూరి గోపాలకృష్ణ ఉత్తేజ్, ఒలింపిక్‌లో ఆడిన షట్‌బాల్ క్రీడాకారుడు యూసుఫ్ బాన్, కోచ్ ఎస్.ఎం. రహీమ్, ఆచార్యులు శేఖరరావు జాదవ్, వెలిచాల కొండలరావు, మాజీ ఎమ్మెల్యే డాక్టర్, ఎస్సీ సత్యనారాయణ, సీనియర్ జర్నలిస్టు పాశం యాదగిరితో పాటు పలువురు న్యాయకోవిదులు, సివిల్ సర్వీసులో సేవలందిస్తున్న వారు మరెందరో సిటీ కాలేజీ విద్యార్థులలో విలసిల్లిన భుసుమారీ! అక్కడ విద్యను అభ్యసించిన కొందరు శాస్త్ర, సాంకేతిక రంగాల్లోనూ రాజీస్తున్నారు.

ఇది మనీ విశ్వవిద్యాలయం : నవీన్ మిట్టల్

చార్టర్డ్ అక్టోబర్ 5 (ఆంధ్రజ్యోతి): సిటీ కళాశాల మనీ విశ్వ విద్యాలయం అని, ఇక్కడ చదువుచున్న విద్యార్థులు జీవితంలో అత్యున్నత శిఖరాలు చేరుకుంటున్నారని విద్యాశాఖ కమిషనర్ నవీన్ మిట్టల్ అన్నారు. మంగళవారం ప్రభుత్వ సిటీ కళాశాల శతాబ్ది ఉత్సవాల ప్రారంభ సభకు ఆయన ముఖ్య అతిథిగా విచ్చేశారు. ఆయన మాట్లాడుతూ విస్తృతమైన బోధనాసౌభవం, ప్రగాఢమైన పరిశోధన దృష్టి కలిగిన అధ్యాపకులు సిటీ కళాశాలలో మాత్రమే ఉన్నారని కొనియాడారు. కళాశాలలో అదనపు తరగతి గదుల అవసరం ఉందని, సత్కర్మే చర్యలు తీసుకుంటామని హామీ ఇచ్చారు.

శోభి నెలిగింది శతాబ్ది ఉత్సవాలను ప్రారంభిస్తున్న నవీన్ మిట్టల్

హైదరాబాద్ శాంతినికేతన : ఘంటా చక్రపాణి

సామాజిక విశ్లేషకులు, రచయిత ఆచార్య ఘంటా చక్రపాణి మాట్లాడుతూ తెలంగాణ లోని తొలి తరం విద్యావేత్తలు చాలా మంది సిటీ కళాశాల పూర్వ విద్యార్థులేనని, ఇది హైదరాబాద్ శాంతినికేతన అని విశ్లేషించారు. కళాశాల పేరులో మాత్రమే సిటీ ఉంది కానీ, రాష్ట్రంలో పాటుగా ఉన్నా గ్రామీణ ప్రాంత విద్యార్థులకు ఈ విద్యా సంస్థ కొంగు బంగారంగా విలసిల్లిందని ఆన్నారు. సీవిల్ సర్వీసెస్ పరీక్షలకు సిద్ధమవుతున్న విద్యార్థులకు నెలనెలా కళాశాలకు వచ్చి తరగతులు తీసుకుంటానని హామీ ఇచ్చారు ప్రత్యేక ఆహ్వా

నవాబ్ అలీ ఖాన్ మాట్లాడుతూ తన పూర్వీకులు స్థాపించిన కళాశాల వందేళ్లలో ఎందరో ప్రతిభావంతులను దేశానికి అందించినట్లు తెలుస్తోంది. ఎందరో విద్యార్థులను తీర్చిదిద్దిన వదువుల తల్లి సిటీ కళాశాలని పూర్వ విద్యార్థి సంఘం అభ్యుత్సాహం, ప్రముఖ న్యాయవాది విద్యాధర్ బేట్ అన్నారు. కార్యక్రమంలో కళాశాల ప్రెసిడెంట్ డా.పి. బాల బాస్కర్, ఆచార్యులు, విద్యార్థులు, బోడన్ తర సిబ్బంది, పూర్వ విద్యార్థులు, ఇంటాక్ సంస్థకు చెందిన అనురాధా రెడ్డి తదితరులు పాల్గొన్నారు. శతాబ్ది వేడుకల డిజిటల్ లోగోను నవీన్ మిట్టల్ ఆవిష్కరించారు. లోగో బోటీల్‌లో పాల్గొన్న విద్యార్థులకు ప్రశంసా పత్రాలు ప్రధానం చేశారు. ఈ సందర్భంగా విద్యార్థులు ప్రదర్శించిన జానపద, శాస్త్రీయ నృత్యాలు ఆకట్టుకున్నాయి. ఆంగ్ల ఆచార్యులు శ్రీకాంత్ రెడ్డి సభను ఆద్యంతం సమన్వయం చేయగా, కళాశాల వందేళ్ల చరిత్ర నివేదికను తెలుగు సహాయ ఆచార్యులు డాక్టర్ బేట్ అప్పారావు సమర్పించారు.

శత వసంతాల తీవ్ర సిటీ కళాశాల

ఎంతోమంది మేధావులను ఈ దేశానికి అందించిన విద్యా నిలయం, భాగ్యనగర కీర్తికిరీటంలో కలికితురాయి హైదరాబాద్ నడిబొడ్డున ఉన్న నిత్య విజ్ఞాన సరోవరం, చైతన్య దీపిక, అనేక సాంఘిక, భాషా ఉద్యమాలకు, తెలంగాణ ఉద్యమానికి జీవ గర్భ సూరు వసంతాల ప్రభుత్వ సిటీ కళాశాల.

ఒకప్పటి నిజాంల కాలంలో హైదరాబాద్ రాష్ట్ర ప్రజలు విద్య, ముఖ్యంగా ఉన్నత విద్య చదువుకోవాలంటే బెడేశాలకు వెళ్లవలసి వచ్చేది. విద్య అనేది నాడు ఉన్నతులకు మాత్రమే అందుబాటులో ఉన్న సందర్భంలో దానిని పేద, మధ్యతరగతి ప్రజానీకానికి అందించాలనే తపనతో ఆరవ ఆస్పజాహి నిజాం మహబూబ్ అలీ ఖాన్ హైదరాబాద్ నగరంలో ఈ విద్యా నిలయాన్ని ఏర్పాటు చేశారు. మొట్టమొదటి సిటీ పాఠశాలను 1865లో మదరసా దారుల్ ఉల్ ఉలామ్ ను స్థాపించారు. దానినినాటి అధికార భాష ఉర్దూ మాధ్యమంలో ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. హైదరాబాదులోనే తొట్టతొలి పాఠశాలగా అది పేరుగాంచింది.

మరొక విషయం ఏమంటే మూసీ నది ఒడ్డున నాటి ప్రజలకు చక్కటి వైద్యం కోసం ఉస్మానియా దవాఖాన, న్యాయం (హైకోర్టు), చక్కటి విద్య కోసం సిటీ కళాశాల పురానాహూల్ నయాహూల్ మధ్యన ఏర్పాటు చేశారు. మోడ్రన్ ఆర్కిటెక్ట్ ఆఫ్ హైదరాబాద్ ఏడవ ఆస్ప జాహి నిజాం మీర్ ఉస్మాన్ అలీ ఖాన్ కాలంలో 1919 లో మూసీ నది పక్కనే ఉన్న 16 ఎకరాల స్థలంలో ఇండో సార్వెన్సిక్ పద్ధతులతో విశాల మైదానంలో 64 గదులతో హిందూ ముస్లిం వాస్తుశక కళా నిలయమైన చదువుల తల్లిని ప్రారంభించారు.

దాని తర్వాత ఏడవ నిజాం మీర్ ఉస్మాన్ అలీ ఖాన్ దానిని సిటీ పాఠశాలగా మార్చారు. నేడు తెలుతున్నటువంటి కేజీ నుంచి పీజీ విద్య నిజాం కాలంలోనే ఈ సిటీ కళాశాల హైదరాబాద్ రాజ్య ప్రజలకు అందించేది. ఈ విద్యాలయం పాఠశాల, ఉన్నత పాఠశాల, ఇంటి

ర్వీడియట్, డిగ్రీ, పీజీ, విద్యను అందిస్తున్నది. 1915 నుంచి 1920 ల కాలంలో ఈ భవనాన్ని నిర్మించారు. సిటీ ఇంఫ్రావ్వెంట్ బోర్డు అనే కాఖ నిధుల నుండి ఈ కళాశాలను నిర్మించడం జరిగింది.

విశేషమేమంటే ఈ కళాశాల ఎటుచూసినా ఒకే విధంగా కనబడుతుంది. ఇండో ఇటాలియన్ సార్వెన్సిక్ సాంకేతిక పద్ధతిని ఉపయోగించి రాయి, లైమ్ తో ఈ భవనాన్ని నిర్మించారు. 1929వ సంవత్సరంలో ఈ పాఠశాలను సిటీ కళాశాలగా ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయానికి అనుబంధ కళాశాలగా మార్చారు. 16 ఎకరాల స్థలంలో విన్సెంట్ హెచ్ సహాయ సహకారాలతో 64 గదులతో, మూడు అంతస్తుల ఈ భవనాన్ని సాంకేతిక నిపుణుడైన నవాబ్ ఖాన్ బహదూర్ మీర్జా అక్బర్ బేగ్ దీనిని సుందరంగా తీర్చిదిద్దారు.

ఇందులో బ్యాచిలర్ ఆఫ్ సైన్స్ విభాగాన్ని 1962లో ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. అప్పుడు ఈ కళాశాల పేరును సిటీ సైన్స్ కళాశాలగా మార్చారు. 1965వ సంవత్సరంలో ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయ అనుబంధ డిగ్రీ కళాశాలగా ప్రభుత్వం ఉత్తర్వులు జారీ చేసింది. 1967 వ సంవత్సరంలో పీఐ, పీకాం కోర్సులను ప్రారంభించారు.

అదేవిధంగా ఈ కళాశాల డిగ్రీ కోర్సులు నుండి పోస్ట్ గ్రాడ్యుయేట్ కోర్సుల వరకు కూడా అందిస్తున్నది. మాస్టర్ ఆఫ్ సైన్స్ ప్రోగ్రాం అయినటువంటి బయో బెక్నాలజీ, మ్యూజిమాటిక్స్ 2001, 2003 సంవత్సరాల్లో ప్రారంభించారు. వీటితో పాటు ఫిజిక్స్, కామర్స్, ఇంగ్లీష్ విభాగాలు ఏర్పాటు చేశారు.

గ్రంథాలయం: మానవ జాతి సమిష్టి సంపద జ్ఞానమును నిక్షిప్తం చేసినవి గ్రంథాలయాలే. ఆధునిక చరిత్రలో జరిగిన ప్రతి సామాజిక, సంస్కరణ ఉద్యమాలకు, నూతన అన్వేషణలకు ఊపిరి పోసినవి, మొదో మధన, కార్యాచరణ కేంద్రాలుగా మిసిల్లరవి గ్రంథాలయాలు. ఈ కళాశాల గ్రంథాలయ విశేషం ఇక్కడ ఒకేసారి 200 మంది విద్యార్థులు కూర్చుని

చదువుకోవటానికి చక్కటి రీడింగ్ హాల్ సౌకర్యం, ఇంటర్నెట్ సౌకర్యం ఉండడం. తెలుగు, ఇంగ్లీష్, హిందీ కి చెందిన 50 రకాల జర్నల్స్, 20 దిన పత్రికలు ఇక్కడ ఉంటాయి. అతి విలువైన, అరుదైన పుస్తకాలు, పోటీ పరీక్షల విభాగం, దాదాపు ఒక లక్ష (తెలుగు, ఇంగ్లీష్, హిందీ, ఉర్దూ, సంస్కృత) పుస్తకాలు తెలుగు భాష, సైన్స్, సోషల్ సైన్స్, మానవీయ శాస్త్రాలు, లాంగ్వేజ్, జర్నలిజం, టూరిజం, జాతీయ అంతర్జాతీయ పుస్తకాలు, బయోగ్రఫీలు, ఎన్సైక్లోపీడియా, డిక్షనరీలు ఇక్కడ అందుబాటులో ఉన్నాయి. ఈ గ్రంథాలయం నిత్యం దేదీప్యమానంగా విద్యార్థుల సందడితో విజ్ఞానాన్ని విద్యార్థులకు అందజేస్తుంది. గ్రంథాలయాన్ని డిజిటలైజేషన్ చేయడం జరిగింది. నిత్యం ఈ గ్రంథాలయానికి వందలమంది విద్యార్థులు, అధ్యాపకులు విచ్చేస్తుంటారు.

ఆటస్థలం: ఈ కళాశాలలో చక్కటి క్రీకెట్ మైదానం, ఫుట్ బాల్ మైదానం, ఇండోర్ స్టేడియం ఉన్నాయి. వివిధ రకాల ఆటలకు ఇది నిలయం.

ఆడిటోరియం (గ్రేటర్ హాల్): ఈ ఆడిటోరియం అనేక విద్యావిషయక చర్యలకు, సభలకు సమావేశాలకు నిలయం ఈ ప్రాంగణంలో దాదాపు 500 మంది విద్యార్థులు కూర్చొని కార్యక్రమాన్ని వీక్షించవచ్చు. ఆచార్య జయశంకర్ ఆర్థికాస్త్రం విభాగం అధిపతిగా ఇక్కడ సేవలందించారు, ముగ్గుం మొయినుద్దీన్ కళాశాలకు అనామాన్యమైన సేవలందించారు. కవి యాకుట్, సి వి నారాయణ, ఎక్సా యా దగిరి వంటి ఎందరో దిగ్గజ ఉపాధ్యాయులు ఈ విద్యాలయంలో సేవలందించారు. ఈ కళాశాల విద్వలందరో ఉన్నత స్థానాలు అలంకరించారు. వారిలో, అలీ యా పరీజంగ్, యస్. రౌద్, సి. మల్లారెడ్డి, మాజీ కేంద్ర మంత్రి చర్యులు శివరాజ్ పాటిల్, వీరేంద్ర పాటిల్, పి. శివశంకర్, యస్. టి. చవాన్, మర్రి తెన్నారెడ్డి, పట్నోళ్ గోపర్నల్ రెడ్డి నల్లు ఇంద్రసీనారెడ్డి, ప్రొఫెసర్ నాగేశ్వరరావు, సయ్యద్ అబ్దుల్ రహీమ్, అర్షద్ అయూబ్ క్రీకెట్ ఆటగాడు, పాశం యాదగిరి, సిని రచయిత పరుమాణి గోపాలకృష్ణ జీకే భారవి, ఆశిం అలీ ఖాన్, యస్ వి సత్యనారాయణ వంటి దిగ్గజాలు ఈ విజ్ఞానకోవల కుసుమాలే...

1980లో అప్పటి గవర్నమెంట్ ఈ కళాశాల స్థలంలో కులీకుతుబ్జా అర్చన్ డెవలప్మెంట్ అథారిటీకి ఇవ్వడం జరిగింది ఆ స్థలంలో స్టేడియం, షాపింగ్ కాంప్లెక్స్ లో నిర్మాణం జరిగింది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఈ భవనాన్ని హెరిటేజ్ భవనంగా గుర్తించింది. చరిత్ర వారసత్వ సంపద కలిగిన ఈ కళాశాలను అదనీ కరించాల్సిన అవసరమున్నది.

డాక్టర్. రవికుమార్ చేగొని

విజ్ఞాన గని సిటీ కళాశాల గ్రంథాలయం

• డా. రవి కుమార్

అదో వెయ్యి భావాల నిలయం, కోటి కళల వేదిక, నిత్య చైతన్య దీపిక, సర్వమతాల సమ్మేళన జ్ఞాన నిలయం, హైదరాబాద్ రాష్ట్రంలో విద్యార్థి కుసుమాలను ఈ జాతికి అందజేసిన మొట్ట మొదటి కళాశాల అదే ప్రభుత్వ సిటీ కళాశాల. తొలి, మలి తెలంగాణ ఉద్యమానికి, అనేక విద్యా ఉద్యమాలకు ప్రేరణగా, సాక్షి భూతంగా తెలుగు భాషా ఉద్యమానికి ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయం తరువాత ఆయువు పట్టు ప్రభుత్వ సిటీ కళాశాల అని గర్వంగా చెప్పవచ్చు.

హైదరాబాద్ రాష్ట్ర రాజధాని నగర ప్రజలకు విద్యను అందించాలనే తపనతో ఆరవ ఆసఫ్ జాహి నిజాం మహబూబ్ అలీ ఖాన్ కాలంలో మొట్టమొదటి సిటీ పాఠశాలను 1865లో మదరసా దారుల్-ఉల్-ఉలూమ్ ను స్థాపించారు. హైదరాబాద్ రాష్ట్రాన్ని విద్య (సిటీ పాఠశాల), వైద్య (ఉస్మానియా దవాఖానా), న్యాయ రంగాలలో (హైకోర్టు) ముందుంచాలని విజ్ఞతతో మోడ్రన్ ఆర్కిటెక్ట్ అఫ్ హైదరాబాద్ ఏడవ ఆసఫ్ జాహి నిజాం మీర్ ఉస్మాన్ అలీ ఖాన్ కాలంలో 1919లో మూసీ నది పక్కనే ఉన్న 16 ఎకరాల స్థలంలో ఇండో సార్నెనిక్ పద్ధతులతో విశాల మైదానంలో 64 గదులతో హిందూ ముస్లిం వాస్తుకళ కళానిలయమైన చదువుల తల్లిని ప్రారంభించారు.

ఆనాడే ఎనిమిది లక్షల రూపాయలతో నిర్మాణం జరిగినది. ఈ కళాశాలకు వాస్తు శిల్పిగా విన్సెంట్ హెచ్ రూపకల్పన చేశారు. తరువాత దాన్ని సిటీ హైస్కూల్ గా, తదుపరి 1921లో ఇప్పుడు ఉన్నట్లువంటి ప్రాంతానికి తరలించడం జరిగింది. మదరసా ఈ ఘోషానియ (పాఠశాల మరియు కళాశాల) దీనిలో ఇంటర్మీడియట్ 1921లో ఉర్దూ మీడియంలో ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయం పరిధిలో 30 మంది విద్యార్థులతో ప్రారంభించడం జరిగింది. తరువాత 1989

కాలంలో ఈ పాఠశాలను కాలేజీగా ఉన్నతీకరిస్తూ సిటీ కాలేజీగా నామకరణం చేయడం జరిగింది. 1956 కాలంలో ఇంటర్మీడియట్ కోర్సులను రద్దుచేసి పి.యుసి కోర్సులను ప్రారంభించారు. 1962 కాలంలో బియస్సి కోర్సు ఏర్పాటు చేసి ఈ కళాశాలను సిటీ సైన్స్ కళాశాలగా నామకరణం చేయడం జరిగింది. 1965లో ప్రభుత్వం పరిధిలోకి తీసుకొని ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయ పరిధిలో ఈ కళాశాలను నడపడం జరిగింది. తదుపరి కళాశాలను గవర్నమెంట్ సైన్స్ సిటీ కాలేజీగా నామకరణం చేశారు.

ప్రస్తుత ప్రభుత్వాలు అవలంభిస్తున్న కేజీ టు పీజీ ఉచిత విద్య అనేది నాడే మీర్ ఉస్మాన్ అలీ ఖాన్ బీజం వేశారు. ఈ కళాశాల నాడు ప్రాథమిక పాఠశాలలో మాధ్యమిక పాఠశాల, జూనియర్ కళాశాలగా, డీగ్రీ కళాశాలతో పాటు పీజీ కళాశాలలుగా సేవలు అందిస్తున్నది.

1967 కాలంలో బిఏ, బికాం విభాగాలతో ఈ కళాశాలను గవర్నమెంట్ సిటీ కాలేజీగా నామకరణం చేయడం జరిగింది. తదుపరి 1986లో బిఎస్సి, 1997లో ఇండస్ట్రియల్ మైక్రో బయాలజీ, ఒకేపసల్ కోర్సులు, 1998 లో బయోటెక్నాలజీ, బయోకెమిస్ట్రీ, బీఎస్సీ కంప్యూటర్ సైన్స్, బీకాం కంప్యూటర్ సైన్స్, బిఏ టూరిజం, బిఎ ఆఫీస్ మేనేజ్మెంట్ వంటి వినూత్న కోర్సులను ఏర్పాటు చేయడం

జరిగింది. దీనితో పాటు 2000 సంవత్సరం నుండి పిజీ విభాగాలను కూడా ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. దానిలో ఎమ్మెస్సీ బయోటెక్నాలజీ, ఎంఎస్సీ మ్యూథమెటిక్స్ 60-60 సీట్లతో పీజీ విభాగం నడుస్తున్నది. మొత్తం 80 కోర్సులతో సేవలందిస్తున్నది.

ఈ కళాశాలను 2004-05 కాలంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం స్వయం ప్రతిపత్తి కలిగిన సంస్థగా గుర్తించింది. భారత ప్రభుత్వం కళాశాలలు అందించే సేవలు, విద్యార్థుల ప్రతిభాపాటవలు, డీవర్ల ప్రతిభాపాటవలను ఆధారంగా చేసుకొని ఈ కళాశాలకు న్యూక్ ఎ" గ్రేడ్ ఇవ్వడం జరిగింది.

ప్రస్తుతం ఈ కళాశాలలో 4500 మంది విద్యార్థులు విద్యనభ్యసిస్తున్నారు. ఈ కళాశాలలో ఎన్ ఎస్ ఎస్ రెండు విభాగాలు, ఎన్సీసీ విభాగాలు ఉన్నాయి. ఈ కళాశాల భవనం ఎరుపు రంగుతో కలిగి ఉండి, నాలుగు వందల చెట్లతో చక్కని గార్డెనింగ్ అప్లోదకర వాతావరణంలో విద్యార్థులను విజ్ఞానాన్ని పొందేందుకు ఆకర్షిస్తోంది.

గ్రంథాలయం: ఈ కళాశాలకు ప్రధానమైన బలం ఈ కళాశాల గ్రంథాలయం. ఈ గ్రంథాలయంలో 80 వేల పుస్తకాలు అందుబాటులో ఉన్నాయి. 70 జర్నల్స్ వివిధ విషయాలకు సంబంధించినవి. ముఖ్యంగా పోటీ పరీక్షలకు సంబంధించిన జర్నల్స్, సబ్జెక్టుకు సంబంధించిన జర్నల్స్, 15 రకాల దిన పత్రికలు హిందీ, అంగ్లము, తెలుగు, ఉర్దూ భాషలలో అందుబాటులో ఉన్నాయి. నిత్యం ఈ కళాశాలకు 200 పై చిలుకు విద్యార్థులు, 20 నుంచి 30 మంది కళాశాల అధ్యాపకులు ఈ గ్రంథాలయాన్ని ఉపయోగిస్తున్నారు. విద్యార్థులు గ్రంథాలయం కోసమే కళాశాలకు విచ్చేస్తారు అంటే అతిశయోక్తి కాదు. వీరే గాక పి.జీ. మరియు పరిశోధక విద్యార్థులు ఈ గ్రంథాలయాన్ని పదుల సంఖ్యలో సందర్శిస్తారు. ఈ కళాశాలలోని పోస్ట్ గ్రాడ్యుయేషన్ చదివే విద్యార్థినీ విద్యార్థులకు గ్రంథాలయంలో ప్రత్యేక విభాగం కలదు.

ఉర్దూ భాష ఐదు వేల పుస్తకాలు, తెలుగు భాషకు సంబంధించిన పుస్తకాలు 20 వేలు, ఇంగ్లీషు 22 వేల పుస్తకాలు ఉన్నాయి. రామాయణం, మాహాభారతం, భగవద్గీత, ఖురాన్, బౌద్ధం వంటి ఆధ్యాత్మిక పుస్తకాలు, చరిత్ర పుస్తకాలు, రాజకీయ నాయకుల, సంఘ సంస్కర్తల జీవిత చరిత్రల పుస్తకాలు ఉన్నాయి.

ఇండస్ట్రియల్ ఇంజనీరింగ్, కెమిస్ట్రీ, భూసార శాస్త్రము, మొక్కలు, నాచురల్ హిస్టరీ అఫ్ ఆనిమల్స్, 1908లో ప్రచురించబడ్డ సైన్స్ ఇన్ మోటర్ లైఫ్ లాంటి చాలా ఎక్కువ దొరకని విలువైన పుస్తకాలు అందుబాటులో ఉన్నాయి. ఇంగ్లీష్ భాషకు సంబంధించిన పేక్స్ పియర్, డి కేస్, సార్ వాటర్ స్కాట్, లార్డ్ చార్లెస్ హాలిఫాక్స్ వంటి విలువైన పుస్తకాలు అందుబాటులో ఉన్నాయి. ఇవే గాక 40 విజ్ఞాన సర్వస్వాలు, డిక్షనరీలు, ఎన్ సైక్లోపీడియా అఫ్ బ్రిటానికా, ఎన్ సైక్లోపీడియా అమెరికానా, ఆర్ట్స్, ఫోటోగ్రఫీ, పెయింటింగ్, యాక్టింగ్, ఫిలిం మేకింగ్, వంటి విలువైన మరియు ఎక్కువ దొరకని పుస్తకాలు అందుబాటులో ఉన్నాయి.

ఈ గ్రంథాలయంలో ఒకేసారి రెండు వందల మంది కూర్చుని చదువుకోవడానికి వీలుగా చక్కటి రీడింగ్ రూమ్ ఉంది. రిఫరెన్సు, జర్నల్స్, కంప్యూటర్ లాబ్ వంటి విభాగాలు కలవు. నిత్యం విద్యార్థులతో కిక్కిరిసిపోతూ విద్యా సుగంధాలు వెదజల్లుతున్న ఈ గ్రంథాలయం తెలంగాణ విద్యా గ్రంథాలయాలలో ఎవరెస్ట్ లాంటిది. ఈ గ్రంథాలయం మొత్తం యు జి సి అనుబంధ సాఫ్ట్వేర్ ఇంఫ్లిబ్ నేట్ చే నడుపుతున్న "సోల్" చే ఆటోమేషన్ చేయబడింది.

ఇవే కాకుండా మారుతున్న కాలంతో పాటు విద్యార్థుల అవసరాలకనుగుణంగా ఆన్లైన్ ఎలక్ట్రానిక్ పుస్తకాలు, జర్నల్స్ (ఎన్ లిస్టు), డాటా బేస్లు అందుబాటులో ఉన్నాయి. అదే విధంగా 15 కంప్యూటర్లతో విద్యార్థులకు ఉచితంగా అంతర్జాల సేవలు అందిస్తున్నారు.

కాలంతో పోటీ పడి మరీ ఈ కళాశాల మారుతున్న కాలానుగుణంగా నూతన కోర్సులను అందిస్తున్నది. వాటిలో బీకాం రెగ్యులర్, కంప్యూటర్ అప్లికేషన్స్, బీఎస్సీ మ్యూథ మెటిక్స్, బి.ఎస్సీ బోటనీ, జువాలజీ, బయోటెక్నాలజీ, కెమిస్ట్రీ, మైక్రోబయాలజీ. ఉపాధి అవకాశం కలిగించేటటు వంటి కోర్సులు ట్రాన్స్లేషన్ స్టడీస్, ట్రావెల్ ఏజెన్సీ అండ్ టూరిజం ఆపరేషన్, జర్నలిజం అండ్ మాస్ కమ్యూనికేషన్, క్యాలిబ్రీ కంట్రోల్ అండ్ మెడికల్ ల్యాబ్ టెక్నిక్స్, ఇన్సూరెన్స్ అడ్వర్టైజింగ్ అండ్ సేల్స్ ప్రమోషన్, డెస్కౌటప్ పబ్లిషింగ్, ఇన్సూరెన్స్, అకౌంటింగ్ ప్యాకేజెస్, వెబ్ టెక్నాలజీస్, స్పోకెస్ ఇంగ్లీష్ వంటి నూతన కోర్సులు అందిస్తూ నాణ్యమైన, ప్రపంచ స్థాయి విద్యను పేద, మధ్య తరగతి విద్యార్థులకు అందిస్తూ కార్పొరేట్ విద్యా సంస్థలకు సవాల్ విసురుతోంది ఈ కళాశాల.

ఈ కళాశాల భవనాన్ని గ్రేడ్-2 హెరిటేజ్ బిల్డింగుగా ప్రభుత్వం ప్రకటించింది. ఈ కళాశాల గ్రంథాలయాన్ని పరిశోధన కేంద్ర గ్రంథాలయంగా మార్చితే భవిష్యత్తు తరాల వారికి ఉపయోగపడుతుంది. ఈ విజ్ఞాన కోవెల వయసు పెరిగిపోతున్నా నిత్యం విజ్ఞాన కుసుమాలను ఈ సమాజానికి వెదజల్లుతూనే ఉన్నది. ఈ కళాశాల గ్రంథాలయ అభివృద్ధికి కళాశాలల కమీషనర్ నవినీ మిట్టల్ అందిస్తున్న సేవలు వెలకట్టలేనివి.

కొడువుండదు. కొత్తవాళ్లు ఎవరైనా వస్తే మాత్రం కాటగల్వడం పక్కా. వరండాలు, గదులు, బాల్కనీలు అన్ని పోర్లన్నకు, అన్ని ఫోర్లకు ఒకేలా ఉంటాయి. అలా నేను మా తరగతి గదిలోకి కాకుండా వేరే తరగతిలోకి వెళ్లిన సందర్భాలు ఎన్నో ఉన్నాయి. ఇక్కడీ వాతావరణం నాలో చాలా మార్పులు తెచ్చింది. ప్రతి మూడునెలల్లో ఒక్కరోజైనా మా కాలేజీలో సినిమా షూటింగ్ అవుతుండేది. అప్పటివరకు సినిమాలే తప్ప షూటింగ్లు చూడని మాకు ఇక్కడ చూపే భాగ్యం దొరికేది. కానీ అప్పుడప్పుడు క్లాస్లకు ఇటంకం కలగడంతో విద్యార్థి సంఘాలు ఇంకో కనలు చేసేవి. ఆందోళనలు ఇక్కడ కొత్తేం కాదు. తిరుగుబాటుకు, ఉద్యమానికి సిట్ కాలేజీ కేంద్రం లాంటిది.

అది 1952 సెప్టెంబర్ 4. సిట్ కాలేజీ విద్యార్థులు ఒక ఊరేగింపు నిర్వహించారు. 'తెలంగాణ వారికే ఉద్యోగాలు దొరకాలి.. ముల్కీలు కానివారు వెనక్కు వెళ్లిపోవాలి' అనేది వారి నినాదం. అందులో ఒక విద్యార్థి కేవలరామ్ జాడవ్. ఊరేగింపు ముడినా హోటల్ వద్దకు చేరు కుంది. ఇంతలో బుల్లెట్ల చప్పుడు వినిపించసా

కేంద్రమంత్రులుగా

పనిచేసిన శివరాజ్ పాటిల్,

పి. శివశంకర్, ముఖ్యమంత్రులుగా

పాలన చేసిన ఎన్టీ చవాన్,

వీరేంద్రపాటిల్, మల్లిచెన్నారెడ్డి,

నటుడు మందాడి ప్రభాకర్ రెడ్డి, క్రీడా

కారుడు అర్బద్ అయూబ్ వంటివారు

ఇక్కడే చదివారు. ఎంతోమంది వైస్

చాన్సలర్లు, వైద్యులు, శాస్త్రవేత్తలు,

ఒలింపియన్లు, పద్మశ్రీలు

ఈ కాలేజీలో విద్యాభ్యాసం చేశారు.

గింది. చూస్తే.. పోలీసుల కాల్పులు. ఒక విద్యార్థి ప్రాణాలు పోయాయి. మృతదేహాన్ని ఉస్మానియా హాస్పిటల్ కు తీసుకెళ్లారు. విద్యార్థులంతా ఉస్మానియాను ముట్టడించారు. మృతదేహాన్ని ఆపగించాలని పట్టుబట్టారు. హోం మినిస్టర్ దిగంబర్ రావు వచ్చి విద్యార్థులను సముదాయించే ప్రయత్నం చేశారు. కానీ విద్యార్థులు వినలేదు. ఊరేగింపుగా వెళ్లి.. పత్తర్ గట్టి పోలీస్ స్టేషన్ ను తగులబెట్టారు. ముడినా వద్ద కాల్పులు జరిపింది ఆ స్టేషన్ పోలీసులే. స్టేషన్ కు నిప్పంటించారన్న ఆగ్రహంతో పోలీసులు మళ్ళీ కాల్పులు జరిపారు. ఈ కాల్పుల్లో మరో విద్యార్థి ప్రాణాలు వదిలారు. ఆ రోజు మొత్తం నాలుగు సార్లు లాతీచార్జీలు అయ్యాయి. రెండు, మూడు సార్లు కాల్పులు జరిగాయి. సైన్యం వచ్చింది. తెల్లారి నగరమంతా హెడ్లార్ జరిగింది. 18 గంటల కర్ఫ్యూ విధించారు. అల్లర్లు ఆగకపోవడంతో మరోసారి కాల్పులు జరిగాయి. ఈసారి

మరో నలుగురు బలయ్యారు. అనేకమందికి గాయాలయ్యాయి. సుమారు 30 మందిని నిర్బంధంలోకి తీసుకున్నారు. సాయంత్రం ఘటే మైదాన్ లో బహిరంగ సభ జరిగింది. 'విద్యార్థుల డిమాండ్లు న్యాయమైనవే' అని రాజకీయ నాయకులు ఒప్పుకొన్నారు. అదేరోజు కృష్ణదేవరాయ భాషానిలయం స్వర్ణోత్సవాల్లో పాల్గొనేందుకు ముఖ్యమంత్రి బూర్గుల సుబ్బాబహదూర్ వెళ్తుండగా ఆందోళనకారులు ఆయన వాహనాన్ని తగులబెట్టారు. సిట్ కాలేజీలో జరిగే ఆందోళనా కార్యక్రమంలో పాల్గొన్నానికి హెచ్చుకొండ నుంచి హైదరాబాద్ వస్తుండగా ప్రాఫెసర్ కొత్త పల్లి జయశంకర్ ప్రయాణిస్తున్న బస్సును పోలీసులు ఆపేశారు. 'ఇడ్డి-సాంబార్ గ్యో బ్యాక్' నినాదంతో జరిగిన నాన్ ముల్కీ ఉద్యమం పురుడు పోసుకున్నది సిట్ కాలేజీలోనే.

ఇక్కడ చదువుకున్నందుకో ఏమోగానీ మేం తెలంగాణ ఉద్యమంలో యాక్టివ్ గా పనిచేశాం. 2007లో తెలంగాణ ఉద్యమ తీవ్రత లేని సమయంలో కూడా నేను 'తెలంగాణ రాష్ట్రం' పేరుతో పాకెట్ క్యాలెండర్లు కొట్టించాను. జర్నలిజంలోకి రావడానికి కూడా సిట్ కాలేజీ కారణం. సిట్ కాలేజీ 2004లో స్వయంప్రకాశిత కలిగిన కాలేజీగా గుర్తింపు పొందింది. ఈ విషయంలో అప్పటి ప్రిన్సిపాల్ డాక్టర్ విజయ ప్రసాద్ కృషి చాలా గొప్పది. న్యూక్ గుర్తింపు పొందిన మా కాలేజీలో డెగ్రీల కోర్సులతోపాటు కొన్ని అడి పవల్ కోర్సులు ప్రారంభించారు. అందులో ఒకటి జర్నలిజం డిప్లొమా. అప్పటి వరకు జర్నలిజంలో ఓ కోర్సు ఉండని నాకు తెలియదు. ఇక్కడే పాత్రికేయం పట్ల అసక్తి ఏర్పడింది.

సిట్ కాలేజీ నుంచి చూస్తే చార్మినార్ కొమ్ములు కనిపిస్తాయి. ఆ మూడేండ్లలో ప్రతి రోజూ మేం చార్మినార్ చూసేవాళ్లం. ముడినా బౌరస్నాకు సమీపంలోనే దివాన్ దేవిడి ఉంటుంది. దివాన్ దేవిడి పోస్టాఫీస్ లో సిట్ కాలేజీ విద్యార్థులకు రోజూ పని ఉండేది. ఇవే కాదు.. పురానాపూర్, బేగంబజార్, ఉస్మానియా, సారాజంగ్ మ్యూజియం, మక్కా మసీదు, ఉస్మానియాలోని చారిత్రక చింతకెట్టు, పత్తర్ గట్టి, కమల్ థియేటర్, ఇమ్లిబన్, గౌలిగుడ వంటి చారిత్రక ప్రదేశాలతో అనుబంధం ఏర్పడింది. కాలేజీలో ఉన్నంతప్పు చల్లగా, హాయిగా ఉండేది. 'ఇంత బాగా ఎలా

కట్టాలా' అనుకునేవాళ్లం.

అది 1921. ఏడవ నిజాం మీర్ ఉస్మాన్ అలీ ఖాన్ మూసినడి పక్కన సిట్ కాలేజీ భవనానికి అంకురార్పణ చేశారు. అంతకుముందు 1858లో డార్-ఉల్-ఉలామ్ లో ఇది ఒక పాఠశాలగా ఉండేది. అదే 'సిట్ హైస్కూల్'. తర్వాత దానిని మూసీ పక్కకు తరలించారు. ఉర్దూ మీడియంతో ఇంటర్మీడియట్ కాలేజీ ఏర్పాటు చేసి 'సిట్ కాలేజీ' అని పేరు పెట్టారు. సిట్ కాలేజీ నిర్మాణానికి అప్పట్లో 8,36,919 రూపాయలు ఖర్చు అయ్యిందట. 1958లో ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయం ఇంటర్ కోర్సులు రద్దు చేయడం వల్ల దీంట్లో ప్రీయానివర్సిటీ కోర్సు (పీయాస్) ప్రవేశపెట్టారు. 1982లో బీఎస్సీ కోర్సులు ప్రవేశపెట్టి 'సిట్ సైన్స్ కాలేజీ' అని పేరు పెట్టారు. 1985లో 'గవర్నమెంట్ సిట్ సైన్స్ కాలేజీ'గా మార్చారు. 1987లో బీఏ, బీకామ్ కోర్సులు జోడించబడతే 'గవర్నమెంట్ సిట్ కాలేజీ'గా మారింది. ఇలా అంచెలంచెలుగా అభివృద్ధి చెందుతూ 2004లో అటానమస్ కాలేజీగా గుర్తింపు పొందింది.

నేను అక్కడ చదువుకున్నప్పుడు డాక్టర్ డి.విజయ ప్రసాద్, సీఎఎల్ కామేశ్వరి, రామానుజా దార్మ్యలు, రామ్మోహన్ ప్రిన్సిపాల్ గా పనిచేశారు. కాలేజీ తొలి ప్రిన్సిపాల్ ఆజం జంగ్ కాగా ప్రస్తుతం విజయలక్ష్మి ఆ బాధ్యతలను నిర్వహిస్తున్నారు. బోటనీ, జవాలజీ, వెమిస్ట్రీ చదివిన నాకు సిట్ కాలేజీ 'సామాజికం' అనే కొత్త సచ్చైతను పరిచయం చేసింది. శతాబ్ది సిట్ కాలేజీకి శతకోటి వందనాలు!

... దాయి శ్రీశైలం

విద్యా సౌగంధిక!

సాక్షి సిటీబ్యూరో: ఇటాలియన్, హిందూ వాస్తుకళకు ప్రతీక.. అదౌక విద్యా సౌగంధిక.. శతాబ్ద కాలంగా ఎంతో మంది విద్యార్థులకు విజ్ఞానాన్ని అందిస్తున్న సరస్వతీ నిలయం.. నగర భ్యాతికి మణి మకుటం.. నిజాం పాలకుల పిల్లల కోసం సిటీ స్కూల్ గా ప్రారంభమై.. అనంతరం సిటీ కాలేజీగా రూపాంతరం చెందింది. కేవలం 30 మంది విద్యార్థులతో ప్రారంభమైన స్కూల్ ప్రస్తుతం యూజీలో 31 కోర్సులు, పీజీలో 8 కోర్సులతో అలరారుతోంది. వందలాది మందికి గోల్డ్ మోడల్ సాధించి పెట్టింది. గత 100 ఏళ్లుగా లక్షలాది మందికి విద్యను బోధిస్తూ విజయవంతంగా కొనసాగుతున్న సిటీ కాలేజీ భవనానికి వందేళ్లు పూర్తి చేసుకుంది. ఈ సందర్భంగా 'సాక్షి' ప్రత్యేక కథనం ఇది చరిత్ర..

ఆరో నిజాం మీర్ ఉస్మాన్ అలీఖాన్ హయాంలో

మొదటి సిటీ స్కూల్ మదర్సా దారుల్ ఉలూమ్ పేరుతో 1865 ఏర్పాటు చేశారు. అనంతరం ఏడో నిజాం పాలనలో ఈ స్కూల్ ను సిటీ హైస్కూల్ గా ఉన్నతీకరించారు. అనంతరం అదే ప్రదేశంలో 1921 మార్చి 7న ఓ భవనాన్ని నిర్మించారు. అదే సంవత్సరం ఇంటర్మీడియట్ (ఎఫ్ఎ)గా మార్చారు. 1929లో ఉన్నత పాఠశాలతో పాటు కాలేజీగా అప్ గ్రేడ్ చేసి సిటీ కాలేజీగా పేరు మార్చారు. హైదరాబాద్ సంస్థానం భారత్ లో విలీనానంతరం పీయూసీ, 1962 నుంచి సైన్స్, ఆర్ట్స్ డిగ్రీ కోర్సులు ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయం ఆధ్వర్యంలో ప్రారంభమయ్యాయి.

అప్పురూప నిర్మాణ శైలి..

ముసీ తీరంలో ముస్లిం జంగ్ బ్రిడ్జి సమీపంలో హైకోర్టు భవనానికి పశ్చిమ దిశలో ఈ భవనాన్ని ఏడో నిజాం మీర్ ఉస్మాన్ అలీ ఖాన్ నిర్మించారు. ఇటాలియన్, హిందూ వాస్తు కళల మిశ్రమం ఈ

శత వసంతాల సిటీ కాలేజీ

- 1921 మార్చిలో నిర్మాణం
- ఎర్ర కోటను తలపించేలా..
- ఎరుపు రంగులతో హంగులు
- ఇటాలియన్, హిందూ వాస్తుకళా మిశ్రమం
- నిర్మాణానికి రూ.8 లక్షల వ్యయం

నిర్మాణం. ఈ కట్టడానికి రూ.8 లక్షలు వెచ్చించారు. విశాలమైన వరండాలు, సుమారు వందకుపైగా తరగతి గదులు, ఎత్తయిన సీరింగ్, రెండు అంతస్తుల్లో భవనాన్ని నిర్మించారు. దేశ రాజధాని ఢిల్లీ లోని ఎర్రకోటను తలపించేలా ఎరుపు రంగులతో హంగులు దిద్దడం సిటీ కాలేజీ భవనం సొంతం.

ఎంతో ప్రత్యేకత..

కాలేజీ ప్రధాన భవనానికి తూర్పు, పశ్చిమ వైపు ప్రధాన ద్వారాలు ఏర్పాటు చేశారు. కాలేజీని తూర్పు నుంచి పశ్చిమ దిక్కు నుంచి చూసినా ఒకే మాదిరిగా కనిపించడం దీని విశిష్టతగా చెప్పుకోవచ్చు. కాలేజీ నిర్మాణంలో మరో ప్రత్యేకత ఏంటంటే మొదటి, రెండో అంతస్తుల వారికి వినియోగ మయ్యేలా అతిపెద్ద హాల్ ఉంది. దీనిని గ్రేట్ హాల్ అంటారు. సుమారు వెయ్యి మంది వరకు ఇందులో కూర్చునే అవకాశం ఉంది. మండు వేసవిలో కూడా భవనం లోపల ఎంతో చల్లగా ఉంటుంది. నాటి ఇంజనీరింగ్ సాంకేతికతకు ఇది నిలువుటద్దం. కాలేజీ నిర్మాణ సమయంలో మొత్తం 16 ఎకరాల భూమి భవనంతో పాటు ఉండేది. ప్రస్తుతం ఉన్న కులీకు తుబ్ షా స్టేడియం కూడా కళాకాల మైదానంగానే ఉండేది.

వందేండ్ల కాలేజీకి వందనాలు!

మూడంతస్తుల ముచ్చటైన భవనం.. ఇండో సార్వేనిక్ తోరణాలు.. నిలువెల్లా జాతిరంగు విగారంపు.. అజంతా, ఎల్లోరా గుహలను పోలిన స్తంభాలు.. ఉల్లిగడ్డ గోపురాలు.. గంభీరమైన భవంతులు.. ఎత్తయిన ప్రాకారాలు.. సువిశాల ప్రాంగణాలు.. బ్రాదరాలాద్ సంస్కృతికి, దక్కనీ సాంస్కృతిక, చారిత్రక సంప్రదాయాలకు నిలువులద్దం సిటీ కాలేజీ. ఉద్యమాలకు, ఉజ్వల భవితకు కేంద్రమైన సిటీ కాలేజీ నిర్మితమై వందేండ్లు. శతాబ్ది విద్యా నిలయానికి శతకోటి వందనాల యాది.

ఏదో తరగతిలో జూపార్క్ కు వెళ్లేటప్పుడు సిటీ కాలేజీను చూపించారు మా బీవర్లు. ఏదో పాతపడ్డ బంగ్లా లెక్క ఉంటే అంతగా పట్టించుకోకుండా 'సరే' అన్నట్లు తలచావిన. తర్వాత ఎప్పుడూ సిటీ కాలేజీని చూడలేదు. అది 2004... సిటీ కాలేజీ మెట్రిక్యుల్సిన సమయం వచ్చేసింది. ఏదేండ్ల తర్వాత మళ్ళీ సిటీ కాలేజీను చూశాను. ఈసారి లోపలికి వెళ్ళాను. కానీ కాలేజీ అంతా మారిపోయింది. పాతపడ్డ బంగ్లా లెక్క ఉన్న భవనం జాతి రంగుకొని నిగనిగలాడుతూ కనిపించింది. ఎటుచూసినా మొక్కలే.. గడ్డి తివాచీలే. అదొక ఉద్వానవనం.

మొదటిరోజు ఆ గంభీరమైన నిర్మాణాలను చూస్తూ ఉండిపోయా. గ్రౌండ్ ఫ్లోర్ లో ఉన్న గుహల్లాంటి తరగతి గదులను చూసి ఆశ్చర్యపోయిన. ఇవి నిజంగా గుహలను పోలినవే. అజంతా, ఎల్లోరా గుహల శైలితో వీటిని నిర్మించారు. ముఖభాగం ఇండో-సార్వేనిక్ తోరణాలను పోలి ఉంటుంది. ఈ విషయం తర్వాత తెలిసింది. పెద్ద పెద్ద ఆర్చిలను చూసి ఇది కాలేజీ లేక మ్యూజియంమా అనిపించింది. భవనం మీది ఉల్లిపాయ గోపురాలను చూసి ముచ్చటపడిన సందర్భాలన్నీ ముఖద్వారాలు కాకుండా చిన్న చిన్న ప్రాంగణ ప్రదేశాలు ఉన్నాయి. వీటినుంచే తరగతులకు కాంతి సహజంగా ప్రసరిస్తుంది. మా ఊరు హైదరాబాద్ పక్కనే కాబట్టి ఇక్కడి మనీదులు, మినార్లు, బజార్లు, మహల్ లు చాలా చూశాను. కానీ, సిటీ

కాలేజీలోకి వెళ్ల మాత్రం ఏదో కొత్తగా అనిపించేది. అందుకే కాలేజీకి దుమ్ము కొట్టాలనిపించేది కాదు. మూసీ పాత, కొత్త నగరాలకు ఒక విభజన రేఖ లాంటిది. ఈ రెండింటినీ అనుసంధానించే మొట్టమొదటి వంతెన పురానాపూల్. సిటీ కాలేజీ పురానాపూల్, నయాపూల్ మధ్యన మూసీకి దక్షిణ తీరాన ఉంది.

మిశ్రమ శైలి మిళితమై ఉన్న భవనం మాదిరిగానే చదువుకోసం ఇక్కడకు వచ్చే విద్యార్థులు కూడా తీరొక్క ప్రాంతం నుంచి వస్తారు. వేర్వేరు జిల్లాలకు చెందిన వారితో స్నేహం చేయడం అక్కడే తొలిసారి. ఇక్కడ భిన్నత్వంలో ఏకత్వం కనిపిస్తుంది. కాలేజీలోకి వెళ్లేందుకు నాలుగు ప్రధాన ద్వారాలు ఉంటాయి. కానీ వాటిలో రెండే తెరిచి ఉంటాయి. అవే కావ్. సిటీ కాలేజీలో ఇప్పటికీ తెరచుకోని గదులు ఎన్నో ఉన్నాయి. ఆ భవనంపైకి ఇప్పటికీ ఎవరూ

ఎక్కరు కూడా. చిందరవందరగా పడివున్న బెంచీలు, కుర్చీలు బూజుపట్టి ఉంటాయి. లోపలికి ఎంటరమానే ఓ చిన్నపొటి మెట్లగది కనిపిస్తుంది. నేను అక్కడ చదివిన మూడేండ్లలో అది ఏనాడూ తెరచి ఉండటం చూడలేదు. 'రేయే.. అక్కడికి వెళ్లాద్దూ.. అదొక చంద్రముఖి గది' అని స్నేహితులు అంటుండేవారు. అది దాటుకొని మెట్లెక్కుతూ పైకెళ్తుంటే మాత్రం సినిమాల గుర్తుచేవి. ఎందుకంటే, అలాంటి డూప్లెక్స్ భవనాలు ఆప్పటివరకు చూడలేదు.

మెట్లకు ఎదురుగా గోడపై 'Work Work Work, If you are poor, work If you are rich, work' అనే సూక్తి కనిపిస్తుంది. ఇది సిటీ కాలేజీ మోటో. ప్రతి విద్యార్థికి ఈ వాక్యం రోజూ తన లక్ష్యాన్ని తెలియజేస్తుంది. ఒక రకంగా ఆ మాటే నన్ను బాగా ప్రేరేపించింది.

కాలేజీకి సంబంధించిన ప్రతి నోట్ పై 'The empires of the future are empires of the mind' అనే విన్స్టన్ చర్చిల్ సూక్తి ఉంటుంది. ఇది కాలేజీ విజన్. చిన్న చిన్న ఇరుకు గదుల్లో స్కూల్, ఇంటర్ మీడియట్ చదువుకున్న నాకు సిటీ కాలేజీ ఒక మైదానంలా కనిపించింది. ఆక్కడ దేనికీ

కాలేజీలో అడిబోలయమే ఓ ఎకరం అంత ఉంటుంది. రోజూ ఏదో ఒక కార్యక్రమం జరుగుతుండేది. ఖాసీలు బోర్ కొడితే మేం ఆడిబోలయంలో జరిగే కార్యక్రమాన్ని తిలకిస్తూ ఆహ్లాదపడేవాళ్ళం. సిటీకాలేజీలో క్యాంటీన్ ఉన్నప్పటికీ, హైకోర్టును చూడాలని కోర్టులోనే లంప్ చేసేవాళ్ళం. అక్కడ అయితే నాణ్యత బాగుంటుంది. అది కూడా, బయటితో పోలిస్తే ఇక్కడ సగం ధరే.

సిటీ కాలేజీకి వందేళ్లు..

- సెప్టెంబర్ లో వేడుకలకు సిద్ధం
- శత వసంతాల విశిష్ట కేంద్రంగా పేరు

చార్మినార్: సిటీ కాలేజీ..ఇది మినీ విశ్వవిద్యాలయం. వందేళ్ల చరిత్ర ఉంది. ఎంతో మంది ప్రముఖులు ఇక్కడ విద్యనభ్యసించి ఉన్నత హోదాలలో కొనసాగారు. శత వసంతాల విశిష్ట విద్యకేంద్రంగా ప్రభుత్వ సిటీ కళాశాల కొనసాగుతోంది. వందేళ్లుగా లక్షలాది మంది విద్యార్థులను విద్యా ఫలాలను అందిస్తున్న విజ్ఞాన కల్పవృక్షం ప్రభుత్వ సిటీ కళాశాల. ఈ జ్ఞాన కల్పవృక్షం నీడలో ఎంతో మంది విద్యావేత్తలు, ఇంజనీర్లు, వైద్యులు, శాస్త్రవేత్తలు, శ్రీదాకారులు, రాజకీయ నాయకులు, రచయితలుగా ఎదిగి దేశ పురోభివృద్ధికి దోహదపడ్డారు. ఈ కళాశాలకు 42 ప్రెసిపిటల్ గా డాక్టర్ పి.బాల భాస్కర్ ఇటీవల బాధ్యతలు స్వీకరించారు.

- ముగ్గురు గవర్నర్లు (శివరాజ్ పాటిల్, శివ శంకర్, మర్రి చెన్నారెడ్డి), విశ్వ విద్యాలయాల ఉప కులపతులను, ఐఐఐసీ, ఐఐఐఎస్ అధికారులను, న్యాయమూర్తులను దేశానికి అందించిన చరిత్రాత్మక కళాశాల ఇది. ఈ కళాశాల విద్యార్థులు దేశ, విదేశాల్లో అత్యున్నత హోదాల్లో సేవలందిస్తూ కళాశాల పేరు, ప్రఖ్యాతిలను ప్రపంచానికి చాటి చెబుతున్నారు. ప్రొఫెసర్ నాగేశ్వర్ రావు, వెలిచాల కొండల రావు, ఆచార్య ఎన్.వినత్యనారాయణ, జె.కె.భారవి, పరుచూరి బ్రదర్స్, ఉత్తేజ్, ఇంద్రసేనా రెడ్డి లాంటి ఎందరో ప్రముఖులు ఈ కళాశాలలోనే విద్యనభ్యసించారు.
- ఈ కళాశాలలో విశేషమైన బోధనానుభవం, అత్యున్నత అర్హతలు కలిగిన ఉత్తమ అధ్యాపకులు ఉన్నారు. వీరు తమ తమ విభాగాల్లో నిరంతరం పరిశోధక కృషి చేస్తూ జాతీయ, అంతర్జాతీయ స్థాయి పరిశోధన వ్యాసాలు రాస్తున్నారు. ఈ పత్రాలు ప్రతిష్ఠాత్మక పత్రికల్లో ప్రచురితమైన ఎంతో మంది యువ శాస్త్రవేత్తలు, మేధావులను ఆట్టుకుంటున్నాయి.

- ఈ విద్య సంవత్సరంలో ఓ వైపు ఆన్లైన్ తరగతులు క్రమం తప్పకుండా తీసుకుంటూనే కోవిడ్ విపత్కర పరిస్థితుల్లోనూ 85 జాతీయ, అంతర్జాతీయ వెబినార్లు నిర్వహించారు.
- తెలంగాణ రాష్ట్రం ప్రవేశపెట్టిన డోస్ట్ ఆన్లైన్ అడ్మిషన్లలో భాగంగా కళాశాలకు 1500 సీట్లను కేటాయించారు. ఈ కళాశాలలో సీట్ల కోసం రాష్ట్రేతర విద్యార్థులు పోటీ పడుతున్నారు. డోస్ట్ ద్వారా 55 రకాల కోర్సులను విద్యార్థులు అభ్యసిస్తున్నారు. ఇన్ని కోర్సులను అందిస్తున్న విద్య సంస్థ రాష్ట్రంలోనే మరొకటి లేదు.
- సువిశాలమైన తరగతి గదులు, ఆధునాతమైన సైన్స్ ల్యాబ్స్, డిజిటల్ క్లాస్ రూమ్లు ఉన్నాయి. వివిధ సమావేశాలు, జాతీయ సదస్సులు నిర్వహించేందుకు వీలుగా చరిత్రాత్మకమైన గ్రేట్ హాల్ ప్రత్యేక ఆకర్షణ. ఆహ్లాదకరమైన చెట్లు, ఔషధ మొక్కలు, పుష్పాలతో కళాశాల ప్రాంగణం కళకళ లాడుతుంటుంది.
- కోవిడ్-19 విపత్కర పరిస్థితుల్లో కూడా యూనివర్సిటీ కంటే ముందుగానే సెమిస్టర్ పరీక్షలను విజయవంతంగా పూర్తి చేసి వారు విద్యా సంవత్సరం నష్ట పోకుండా చేయగలిగిన సమర్థవంతమైన పరీక్షల విభాగం కూడా ఉంది. ప్రతి సంవత్సరం 100 మందికి పైగా విద్యార్థులు ప్రతిష్ఠాత్మకమైన సెంట్రల్ యూనివర్సిటీలో పీజీలో ప్రవేశం పొందుతున్నారు.

- 80 వేలకు పైగా వివిధ గ్రంథాలకు అనుబంధంగా విశ్వ వ్యాప్తమైన జ్ఞాన వనరులను అంది పుచ్చుకోవడానికి అనుకూలంగా ఎన్-లిస్ట్, ఇన్ఫిబ్ నెట్ వంటి ఆధునాతన సౌకర్యాలు కలిగిన అతి పెద్ద గ్రంథాలయం కళాశాలకు ప్రత్యేక జ్ఞాన సంపద.
- స్టేట్ సెంట్రల్ లైబ్రరీ తరువాత అతి పెద్ద గ్రంథాలయం ఇది. కళాశాల విద్యార్థులతో పాటు రెండు రాష్ట్రాల పరిశోధక విద్యార్థులకు, అధ్యాపకులకు ఈ గ్రంథాలయం ఎంతో ఉపయోగపడుతుంది.

ప్రవేశాలకు పోటీ ఎక్కువే..

ప్రతి సంవత్సరం అత్యంత ప్రతిభావంతులైన విద్యార్థులకు డిగ్రీ ప్రథమ సంవత్సరంలో ప్రవేశం పొందుతున్నారు. రాష్ట్రం ప్రవేశపెట్టిన డోస్ట్ ఆన్లైన్ అడ్మిషన్లలో భాగంగా కళాశాలకు 1500 సీట్లను కేటాయించారు. సీట్ల కోసం రాష్ట్రేతర విద్యార్థులు పోటీ పడుతున్నారు. ప్రస్తుతం కళాశాలలో 4,220 విద్యార్థులు ఉన్నారు. విద్యార్థులు తమ అభిరుచికుగుణంగా కోర్సులను ఎంపిక చేసుకునే అవకాశముంది.

- డాక్టర్ పి.బాల భాస్కర్, ప్రెసిపిటల్

Iconic City College turns 100

The historic three-storied edifice has also been identified as Grade-II heritage structure

YUVRAJ AKULA
HYDRABAD

The imposing Government City College on the banks of Musi reached another milestone with the building completing 100 years of construction.

The historic structure of the college has been identified as a Grade-II heritage structure for students of high school, intermediate and undergraduates.

The three-storied edifice, which has been identified as a Grade-II heritage structure, was constructed on 16 acres of land by Chief Engineer Nawab Khan Bahadur Mirza Akbar Baig based on Indo-Saracenic architectural style. The structure, which stands next to the Musi River is made of lime, mortar and stone. With its proximity to the Musi, the building's ground floor has been constructed with stone to ensure that it does not get affected in case of floods. The building has 64 rooms including a gallery, seminar rooms and a big library. The institution still has century-old furniture, including some benches in mint condition. However, the main structure is crying for attention as it requires urgent repairs and restoration works. At several places, the iron beams are visible while there is also leakage of water from the rooftop and pipelines.

The educational institution dates back to 1865 when the then ruler, Nizam Mahbub Ali Khan Asaf Jah VI of Hyderabad established the first City School and named it Madarsa Dar-ul-Uloom. Nizam VII Osman Ali Khan converted the Madarsa into the City High School and moved it into the present building in 1921.

In the same year, the intermediate sections of Osmania University with 30 students were introduced with Urdu as the medium of instruction.

Later, after the up-gradation of the school into a college in 1929, the institution was rechristened as the City College and became a constituent college of the OU. Following the abolition of the intermediate course in

The City College dates back to 1865 when the then ruler, Nizam Mahbub Ali Khan Asaf Jah VI of Hyderabad established the first City School. — Photos: Anand Dharmasa

OU in 1956, a pre-university course was introduced.

Renamed in 1962

The college got its first science courses i.e., Bachelor of Sciences in 1962 and it was renamed as the City Science College. The then State government took over the institution from OU in 1965 and renamed it as Government City Science College. With the commencement of BA and BCom courses in 1967, the college became the present Government City College.

Presently, the 100-year-old structure houses both the Government City Junior College and the Government City College offering degree and PG courses. The junior college has over 1,100 students in various streams, while the famous degree college has over 4,700 students in 55 undergraduate combinations and five post graduate courses. Students from other States also opt for courses in the Government City College through the Degree Online Services, Telangana web counseling.

The College got autonomous status in 2004, which was later extended in 2011. Apart from being a learning portal, the campus was also one of the centre points in the Telangana Statehood movement.

Little known

• Telangana ideologue Prof Jayashankar taught Economics to students of City College

• College officials say there is historical evidence of Swami Vivekananda visiting the institution in 1893

Whats on the cards?

Government City College principal Bala Bhaskar talks about the repair works on the heritage structure, plans for a new building and centenary celebrations

WHAT IS BEING DONE FOR BUILDING CONSERVATION?

We have taken up repairs and renovation to stop seepage of water from the rooftop and also to cover beams that are protruding.

ARE THERE ANY PLANS FOR A NEW BUILDING?

There are over 4,700 students in degree and PG courses alone. As the present structure is old, we have decided to construct a new state-of-the-art building in the same premises. The new building with three floors will have 20 rooms with e-class rooms, projectors and ICTs.

WHAT ABOUT THE CENTENARY CELEBRATIONS?

We are making elaborate plans for the centenary celebrations. We will hold an alumni meet and are trying to reach out to all alumni of the college. Apart from the alumni meet, we are planning a documentary film on the history of the institution. Various cultural festivals too are being planned.

వందేండ్ల సిటీ కాలేజ్

భిన్న సంస్కృతుల నిలయం

సంగిశెట్టి శ్రీనివాస్
9849220321

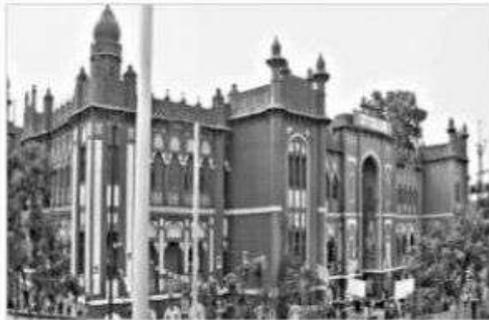
ప్రత్యేక రాష్ట్రంలో తనను తాను తెలుసుకుంటున్న తెలంగాణ, ఆర్కితో తన చరిత్రను తాను రికార్డు చేసుకుంటున్నది. విస్తరణ, వివక్షకు గురైన గతాన్ని, వైభవాన్ని చిత్రిక గడు తున్నది. 'మేమూ చరిత్రకెక్కడగ్గ వార మే' అంటూ సాంస్కృతిక కేతనాన్ని ఎగరేస్తున్నది. అట్లాంటి కేతనాల్లో ఒకటి హైదరాబాద్ లోని సిటీ కాలేజీ. ఇప్పుడు వందేండ్లు నిండిన ఈ కళాశాలకు చరిత్రలో చాలా ప్రాధాన్యత ఉన్నది. ఇండో సారసెనిక్ ఆర్కిటెక్చర్ తో నిర్మితమైన భవంతుల్లో ఇదొక మైలురాయి. ఒక వైపు మూసీ ఒడ్డున రాజసం ఒకపోస్తూ నిర్మితమైన భవనం, మరోవైపు అందులో చదువుకొని దేశవిదేశాల్లో మనస్సలండుకున్న విద్యార్థులు, వారికి విద్యాబుద్ధులు నేర్పించిన మానసీయ ఆచార్యులు అందరూ ఈ చరిత్రలో భాగస్వాములు.

నాలుగు, ఐదు, ఆరో నిజామీల కాలంలో ప్రధానిగా పనిచేసిన సర్ సాలార్ జంగ్ వివిధ రంగాల్లో సంస్కరణలు ప్రవేశపెట్టాడు. పన్నుల మూల్యాలలో సమూలమైన మార్పులు తీసుకొచ్చాడు. వైద్యాన్ని ప్రజలకు అందుబాటులోకి తీసుకొచ్చాడు. ఐదో నిజామ్ అప్పలుద్దౌలా అధికారంలో ఉన్న సమయంలోనే విద్యారంగంపై దృష్టిని కేంద్రీకరించారు. 1865లో మదర్సాదారుల్ ఉలూమ్ పాఠశాలను స్థాపించారు. కింది స్థాయి ఉద్యోగాలు ఈ పాఠశాల విద్యార్థులకే దక్కేవి. ఆ తర్వాత 1869లో తన తండ్రి స్థానంలో రాజ్యాభిరాన్ని మూడో ఏట ఆరో నిజామ్ మహబూబ్ అలీఖాన్ అధికార బాధ్యతలు చేపట్టాడు. మహబూబ్ అలీఖాన్ చిన్నవాడు కావడంతో ఆయన పేరిట సాలార్ జంగ్ పాలన వ్యవహారాలను నడిపేవాడు. 1869లోనే విద్య కోసం ప్రత్యేకంగా ఒక విభాగాన్ని ఏర్పాటు చేసింది. ఈ దశలో సాలార్ జంగ్ విద్యారంగంలో సంస్కరణలు మార్పులు తీసుకు వచ్చారు. 1908లో హెచ్ఎస్ఎల్సీ బోధ్య ఏర్పాటుయింది. ఇదే సంవత్సరం ఎ.టి.మేహ్రా అనే అతని నేతృత్వంలో విద్యారంగంలో చేపట్టాల్సిన సంస్కరణలు సూచించేందుకు ఒక ఉన్నత విద్యా కమిటీని ఏర్పాటు చేసింది. రెండేండ్ల తర్వాత ఈయన ఇచ్చిన నివేదిక ఆధారంగా చర్యలు తీసుకున్నారు. బాలి కల పాఠశాలలకు ప్రాధాన్యత నిచ్చారు. ప్రాథమిక, మాధ్యమిక పాఠశాలలు ఎక్కువగా స్థాపించాలని ఈ కమిటీ సూచించింది. అయితే నిర్మాణాధికారాన్ని నిజాం ప్రభుత్వ విద్యాశా కార్యదర్శి సర్ అక్బర్ హైదరాబాద్ వదిలిపెట్టింది. దీంతో అక్బర్ దేశంలోనే మొట్టమొదటి సారిగా దేశీయ భాషల్లో (ఉర్దూ) ఉన్నత విద్యను బోధించే విశ్వవిద్యాలయాన్ని ఏర్పాటు చేసింది. అదే ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయం.

ఇదే సమయంలో ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయానికి తగినంత మంది విద్యార్థులను అందించే ఉద్దేశంతో ప్రభుత్వం హైదరాబాద్ లో ఒక జనానా (స్ట్రీట్) హైస్కూల్ (నాంపల్లి)లో పాటు, సిటీ కాలేజీని హైదరాబాద్ లో ఏర్పాటు చేశారు. వరంగల్, గుల్బర్గా, ఔరంగాబాద్ లో కూడా ఈ కళాశాలలు తర్వాతి కాలంలో స్థాపించారు. ఈ కళాశాలల్లో ఎఫ్.ఎ (ఫైనల్ ఆర్ట్స్) లేదా ఫాకల్టీ ఆఫ్ ఆర్ట్స్ కోర్సు బోధించేవారు. ఇది ఇప్పటి ఇంటర్మీడియట్ కు సరిపోయే కోర్సు. ఆ తర్వాత ప్రీ యూనివర్సిటీ (ఇది కూడా ఇంటర్మీడియట్ తో సమానం) కోర్సుని 1929లో ప్రవేశపెట్టారు. కేవలం 30 మంది ఇంటర్మీడియట్ స్థాయి విద్యార్థులతో సిటీ కాలేజీ 1921లో ప్రారంభమయింది. అంతకుముందు సిటీ హైస్కూల్ పేరిట నడుస్తున్న పాఠశాలను ఈ సంవత్సరం జప్తుచేసి భవనంలోకి మార్చినారు. ఈ కళాశాలలో ఎందరో మహామహులు చదువుకున్నారు.

అందులో ఒకప్పటి ఆంధ్రప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రి మర్రి చెన్నారెడ్డి, కేంద్ర మంత్రి శివరాజ్ పాటిల్, మహారాష్ట్ర మరత్నాధికారి చెందిన చాలా మంది తొలితరం ఎమ్మెల్యేలు ఇక్కడే చదువుకున్నారు. అందుకే ఈ కళాశాల తెలుగు, మరాఠీ, కన్నడ, ఉర్దూ భాషలకు కూడలి ప్రదేశంగా ఉండేది. మొత్తం హైదరాబాద్ తెహజీబీకు అద్దం పట్టింది. ఫుట్ బాల్, హాకీ, క్రికెట్ లాంటి క్రీడల్లో ఈ కళాశాల విద్యార్థులు చాలా ఎండ్లు చాంపియన్స్ గా ఉన్నారు. అర్జున అవార్డ్, ఒలింపిక్ ఫుట్ బాల్ ఫ్లైయర్ యూఎస్ఎస్ ఖాన్, ఒలింపిక్ ఫుట్ బాల్ టీమ్ మేనేజర్, కోచ్ సయ్యద్ అబ్దుల్ రహీమ్ కూడా ఈ కాలేజీ విద్యార్థులే కావడం విశేషం.

ఇదే కాలేజీలో కమ్యూనిస్టు ఉద్యమకారుడు, కవి మగ్నూమ్ మొహి యుద్దీన్ లెక్కరంగ్ పని చేశారు. అంతేగాదు దేశం గర్వించదగ్గ సైంటిస్ట్ సయ్యద్ హుసేన్ జహీర్ 1946-48 మధ్య కాలంలో ఈ

కాలేజీ ప్రిన్సిపాల్ గా పనిచేశారు. జహీర్ తర్వాతి కాలంలో అంటే 1948 నుంచి 1962 వరకు హైదరాబాద్ లోని రీజిస్టర్డ్ రిసెర్చ్ లెటరేటరీ డైరెక్టర్ గా పని చేశారు. ప్రస్తుతం ఈ లెటరేటరీ 'ఇండియన్ ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ కెమికల్ టెక్నాలజీ' గా పేరు మార్చుకు న్నది. జహీర్ లాగే సయ్యద్ మహమ్మద్ ఆజమ్ (1920-1941), అమ్మాద్ హుసేన్ ఖాన్, సయ్యద్ హుసేన్, రామయ్య, సీతారామా రావు, మాధవరెడ్డి, గోపాల కృష్ణ తదితరులు ప్రిన్సిపాల్ గా పని చేశారు. అట్లాగే సుప్రసిద్ధ సాహితీవేత్త, కావ్య పరిష్కర్త కప్పగంతుల లక్ష్మణ శాస్త్రి 1949లో ఈ కళాశాలలో తెలుగు అధ్యాపకులుగా పనిచేశారు. ఇందులో చదువు చెప్పిన లెక్కరంగ్, అడ్మినిస్ట్రేటర్లుగా ఉన్నటువంటి ప్రిన్సిపాల్స్ ఎక్కువ శాతం మంది ఇంగ్లండ్ లో విద్య నభ్యసించి వచ్చిన వారే కావడం నాటి కళాశాల విశిష్టతను తెలుపుతుంది. ఈ కళాశాల విద్యార్థులు ఒక్క చదువులోనే కాదు ఉద్యమాల్లో కూడా ముందున్నారు. 1952 ముల్కీ ఉద్యమంలోనూ, 1969 ప్రత్యేక తెలంగాణ పోరాటంలోనూ, మలిదశ ఉద్యమంలోనూ ముందు వరుసలో ఉన్నారు. సిటీ కాలేజీ భవనాన్ని హెరెటిజ్ కమిటీ 'బి' గ్రేడ్ వారసత్వ రక్షణ కట్టడంగా గుర్తించింది. ఏడో నిజామ్ మీర్ ఉస్మానిలిఖాన్ పాలన (1911-1948) సమయంలో సగరంలో అనేక సూతన కట్టడాలు నిర్మితమయ్యాయి. చౌమొహల్లా, అప్పల్ గంజ్, పత్తర్ ఫుట్టి, గుల్షర్ హాజ్, మక్కా మసీదు, చౌమొహల్లా, లాద్ బజార్, మిస్సీ గంజ్, ముబారక్ చౌక్, షా గంజ్ ఇంకా అనేక భవనాలు ఈ సమయంలోనే నిర్మాణమయ్యాయి. 1908లో మూసీకి వరదలు వచ్చిన తర్వాత నదీ తీర ప్రాంతాన్ని సర్వాంగ సుందరంగా తీర్చి దిద్దాలని నిర్ణయించారు. అప్పటికి నిర్మితమైన చాలా భవనాలు వరదలకు కుప్పకూలి పోయాయి. దీంతో నిజాం ప్రభుత్వం మూసీ నదికి రెండు వైపులా ప్రభుత్వ భవనాలు నిర్మించాలని నిర్ణయించింది. దీనికే అనుగుణంగా ఉస్మానియా ఆసుపత్రి, హైకోర్టు, సిటీ కాలేజీ, స్టేట్ సెంట్రల్ లైబ్రరీ, జడ్జిఖానాలు నిర్మాణమయ్యాయి. కలకాలం నిలిచి ఉండే

విధంగా ఇండోసారసెనిక్ పద్ధతిలో అంటే ఫైలింగ్ ఉండడమే గాకుండా, మొఘల్/ఇస్లామిక్ ఆర్కిటెక్చర్ తో నిర్మించిన కట్టడాలుగా వీటిని చెప్పవచ్చు. ఈ పద్ధతి కట్టడాలను, ఆర్కిటెక్చర్ ను బ్రిటిష్ ఇంజనీర్లు ఇండియాలో పునరుద్ధరించారు. ఈ ఆర్కిటెక్చర్ తో ఎక్కువగా సంస్కృతాల్లో నిర్మాణాలు చేపట్టారు. అట్లాంటి కోవకు చెందినదే సిటీ కాలేజీ నిర్మాణం. లండన్ కు చెందిన విన్సెంట్ జెరోమ్ ఎష్ (1876-1950) సిటీ కాలేజీ ఆర్కిటెక్ట్, ఇంజనీర్. ఈయన ఉద్యోగరీత్యా 1898లో ఇండియాకు వచ్చింది. మొదట బెంగాల్ నాగపూర్ రైల్వే నిర్మాణంలో పాల్గొన్నాడు. అనంతరం కలకత్తాలో అనేక భవనాలను డిజైన్ చేసి నిర్మించాడు. అక్కడ విక్టోరియా స్మారక భవనాన్ని నిర్మించడంలో ఆయన కీలక భూమిక పోషించాడు. ఇది ఆయనకు చాలా పేరు ప్రఖ్యాతులు తీసుకొచ్చింది. ఆయన పనితనాన్ని గుర్తించిన నిజాం అధికార బృందం విన్సెంటిని 1914లో హైదరాబాద్ కు పిలిపించింది. ఈయన డిజైన్ చేసి నిర్మించిన కట్టడాల్లో కాచిగూడ రైల్వే స్టేషన్, హైకోర్టు, ఉస్మానియా జనరల్ హాస్పిటల్, సిటీ కాలేజీ ప్రధానమైనవి. ఈయన 1921 వరకు హైదరాబాద్ లోనే ఉన్నాడు. ఆ తర్వాత కలకత్తా, అటు నుంచి లండన్ కు తిరిగి వెళ్ళింది. ఈ కట్టడాల సమయంలో హైదరాబాద్ చీఫ్ ఇంజనీర్ గా నవాబ్ ఖాన్ బహదూర్ మీర్జా అక్బర్ బేగ్ ఉండేవారు. ఈయన ఆధ్వర్యంలో ఈ భవనాలు రూపుదిద్దుకున్నాయి. హైకోర్టుతో పాటు సిటీ కాలేజీని నిర్మించిన ఇంజనీర్లు /కాంట్రాక్టర్లలో స్థానికులు కూడా ఉన్నారు. అట్లాంటి వారిలో సికింద్రాబాద్ కు చెందిన దళిత ఇంజనీర్ ఎం. ఎల్. ఆదయ్య ముఖ్యుడు. ప్రస్తుతం మనమిక్కడ చర్చించుకుంటున్న సిటీ కాలేజీ 1915-1920 మధ్య కాలంలో 16 ఎకరాల స్థలంలో నాలుగు ద్వారాలతో నిర్మితమయింది. ఇందులో మూడంతున్నట్లే 60 గదులను నిర్మించారు. లైబ్రరీకి విశాలమైన గదిని ప్రత్యేకంగా డిజైన్ చేశారు. ఇందులోని ఫర్నిచర్ కూడా రివ్ గా ఉన్నది. దీని నిర్మాణానికి ఆనాడు తొమ్మిదివేల రుపాయల రూపాయలు ఖర్చు చేశారు. మూసీ నది వైపు నుంచి సీనియర్ విద్యార్థులకు ఎంట్రన్స్ ఉండేది. అట్లాగే మొదటి అంతస్తులో వారి కోసం 24 క్లాస్ రూములు ఉండేవి. దానిపైన ఆసునియర్లకు క్లాసులు జరిగేవి. దంగు సుస్యం, గ్రానైట్ రాయి వీటి నిర్మాణానికి వినియోగించారు. ఇటీవలే తెలంగాణ ప్రభుత్వం సిటీ కాలేజీకి ఇటు వైపున్న ఉస్మానియా ఆసుపత్రి భవనాన్ని రక్షించేందుకు చర్యలు తీసుకుంటామని ప్రకటించింది. అట్లాగే గతంలో చారిత్రక వారసత్వ కట్టడంగా గుర్తించిన సిటీ కాలేజీకి మరమ్మత్తులు చేయించేందుకు కొంత మొత్తాన్ని కేటాయించారు. కాని నిధుల కొరత వలన పనులు పూర్తి స్థాయిలో ప్రస్తుతం జరగడం లేదు. దీనిపై ప్రభుత్వం దృష్టి కేంద్రీకరించాల్సి ఉన్నది. ఈ చారిత్రక వారసత్వ కట్టడాన్ని పరిరక్షించుకునేందుకు, అదే సమయంలో ఇట్లాంటి కట్టడాల పరిరక్షణకు ప్రజల్లో చైతన్యం తీసుకొచ్చేందుకు ఇప్పటి నుంచి ఏడాది కాలం పాటు వివిధ ప్రభుత్వ విభాగాల సహకారంతో, ప్రయివేటు సంస్థలు, వ్యక్తుల భాగస్వామ్యంతో సదస్సులు, సెమినార్లు నిర్వహించాల్సిన అవసరమున్నది. గతంలో ఈ కట్టడంలో సినిమా షూటింగ్ లకు అనుమతిచ్చేవారు. దాని వల్ల భవనం ఫేస్ లిఫ్టింగ్ లో అనేక మార్పులు జరిగినాయి. కొంత అందవహీనమయ్యింది కూడా. ఇట్లాంటివి పునరావృతం గాకుండా వారసత్వ కట్టడ పరిరక్షణకు పటిష్టమైన చర్యలు తీసుకోవాలి. పూర్వ విద్యార్థుల ఆనుభవాలను, చరిత్రను జోడిస్తూ ప్రత్యేక సంకెసుకు ఈ శత సంవత్సరంలో తీసుకు వచ్చినట్లయితే భవిష్యత్తరాలకు కరదీపికగా ఉంటుంది. అందుకు కాలేజీ ప్రిన్సిపాల్, అధ్యాపక బృందం నడుం బిగిస్తుందని ఆశిస్తున్నా.

ఆడిటోరియం (అజమ్ హాల్)

ఎన్నో పుస్తక పరిచయ కార్యక్రమాలకు, సాహితీ ఘోష్టిలకు, సామాజిక, రాజకీయ, ఆర్థిక విషయాలపై అర్థవంతమైన చర్చలకు కేంద్ర స్థానం. ఈ కళాశాలను చక్కటి ఆడిటోరియం దాదాపు 500 మంది ఒకేసారి విద్యార్థులు కూర్చుని వీక్షించేందుకు అవకాశం కలదు.

ఆటస్థలం

విజ్ఞాన ఉల్లాసంతో పాటు శారీరక వికాసం కొరకు ఈ కళాశాలలో చక్కని క్రెకెట్ మైదానం, ఫుట్బాల్ మైదానం ఇండోర్ స్టేడియం, వ్యాయామశాల వసతులు కలవు.

గ్రంథాలయం

ఎస్ ఆర్ రాధాకృష్ణన్ చెప్పినట్లు "Books are the means by which we build bridges between cultures" ఈ కళాశాలలో చదువుతోపాటు అద్భుతమైన మానసికోల్లాసం, విజ్ఞానం అందించే చక్కటి గ్రంథాలయం కలదు. ఈ కళాశాలలో దాదాపు లక్ష పైచిలుకు ప్రాచీన తెలుగు సాహిత్యం, ఉర్దూ సాహిత్యం, ఆంగ్ల సాహిత్యం, హిందీ సాహిత్యంపై పుస్తకాలు కలవు. ఎన్నైక్లోపీడియా బ్రిటానికా, ఎన్నైక్లోపీడియా ఆఫ్ అమెరికా నా, ఎన్నైక్లోపీడియా ఆఫ్ సోషల్ సైన్సెస్, ఎన్నైక్లోపీడియా ఆఫ్ సైన్సెస్, ఎన్నైక్లోపీడియా ఆఫ్ ఇంగ్లీష్ లిటరేచర్ ఇలాంటి చాలా అరుదైన గ్రంథాలు ఈ గ్రంథాలయంలో కొలువుదీరాయి. వీటితో పాటు ఈ గ్రంథాలయంలో పదిహేను వందల పైచిలుకు రెండు వందల ఏండ్ల కాలం నాటి పుస్తకాలు అందుబాటులో ఉన్నాయి.

మారుతున్న కాలంతో పాటు శాస్త్ర సాంకేతిక పరిజ్ఞానం ఉపయోగించి విద్యార్థులకు విద్యా బోధన చేస్తున్న సందర్భంలో ప్రభుత్వ డిగ్రీ కళాశాల డిజిటల్ క్లాస్ రూమ్స్, వర్చువల్ క్లాస్ రూమ్ అప్లైడ్ ఎడ్యుకేషన్ రిసోర్సెస్ తో విన్నుత్యమైన శైలిలో విద్యను అందిస్తూ కార్పొరేట్, ఫ్రైవేట్ విద్యాలయాలకు సవాల్ విసురుతుంది.

ల్యాబ్లు

దాదాపు లైఫ్ సైన్సెస్ కు సంబంధించి, ఫిజికల్ సైన్సెస్ కు సంబంధించి, వాణిజ్య శాస్త్ర విభాగంకు సంబంధించి, కంప్యూటర్ సైన్సెస్ కు సంబంధించిన ప్రయోగశాల విద్యార్థులకు

అందుబాటులో ఉన్నాయి. దీనిలో ముఖ్యంగా చెప్పుకోదగ్గది రసాయన శాస్త్ర విభాగానికి సంబంధించిన ల్యాబ్ భాగంలో అడుగుపెడితే అంతర్జాతీయ ప్రమాణాలతో కూడిన ఉన్నటువంటి ఆ విభాగం చూడచక్కని సర్వాంగ సుందరంగా తీర్చి దిద్ది విద్యార్థులను వినూత్నంగా ఆలోచింపజేసే ప్రయత్నం చేస్తుంది.

జాతీయ సేవా పథకం

ఈ కళాశాలలో జాతీయ సేవా పథకం రెండు యూనిట్లు 1 మహిళా విభాగం, రెండవది పురుషుల విభాగం ఈ జాతీయ సేవా పథకం కింద ప్రతి సంవత్సరం హైదరాబాద్ పరిసర ప్రాంతాలలో జాతీయ సేవా పథకం లో నిర్వహిస్తున్నారు.

యన్ సీసీ

విజ్ఞాన పోషణతో పాటు శారీరక సామర్థ్యం, ఉల్లాసం కొరకు ఈ కళాశాలలో రెండు యన్ సీసీ విభాగాలు (మహిళలు పురుషులు) కలవు. ఇక్కడ తర్ఫీదు పొందిన ఇటువంటి విద్యార్థులు జాతీయ స్థాయిలో అనేక పేరెడ్ నిర్వహించి కళాశాలకు ఘనకీర్తి వహించారు. అనేకమంది యన్ సీసీ ద్వారా వివిధ ఉద్యోగాలు సంపాదించారు.

మిస్టర్ సయ్యద్ ముహమ్మద్ అజమ్ 1920 నుంచి 1941 రెండు దశాబ్దాల కాలం పాటు విస్తృతమైన సేవలు అందించారు. నాటి నుంచి (అహ్మద్ హుసేన్ ఖాన్, సయ్యద్ హుస్సేన్ జమీర్, ramlal టూర్కీ, సీతారామారావు, మాధవరెడ్డి, గోపాలకృష్ణ, శారదా బాయి వెంకటస్వామి, లక్ష్మణ్ రావు, టీవీ

నారాయణ, రోశయ్య, వెల్లాల కొండలరావు, నటేషన్ కృష్ణమూర్తి, అబ్దుల్ రజాక్, వెంకటస్వామి, నారాయణరావు, సరోజమ్మ

కళాశాల అందించే సేవలు విద్యార్థులు, ఉపాధ్యాయులు కనబరిచిన ప్రతిభ ఆధారంగా చేసుకొని భారత జాతీయ సంస్థ NAAC మరియు యూనివర్సిటీ గ్రాంట్స్ కమిషన్ వారు ఈ కళాశాలకు మూడు సార్లు స్వయం ప్రతిపత్తిని ఇవ్వడం జరిగింది. దానితో పాటు ఈ కళాశాలకు NAAC B++ గ్రేడ్ లభించింది. కళాశాల అందించే సేవలను ఆధారంగా చేసుకొని తెలంగాణ కళాశాల విద్యాశాఖ వారు ఈ కళాశాలకు ఐఎస్ఓ సర్టిఫికేట్ లభించడం జరిగింది.

శతవసంతాల విజ్ఞాన తీవి సిటీ కళాశాల

మూసీ నది ఒడ్డున నాటి ప్రజలకు ఒక పక్క వైద్యం (ఉస్మానియా దావకాన), ఒకపక్క న్యాయవ్యవస్థ (హై కోర్ట్ మరోపక్క విద్య కొరకు (సిటీ కళాశాల) పురానాపూల్ నయాపూల్ మధ్యలో ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. ఏడవ నిజాం మీర్ ఉస్మాన్ అలీ ఖాన్ 1919లో మూసీనది పక్కనే ఉన్న 16 ఎకరాల స్థలంలో ఇండో సార్వెనిక్ పద్ధతుల్లో 16 ఎకరాల స్థలంలో, 64 గదులను 32 లక్షల రూపాయలు వెచ్చించి కళాశాల నిర్మాణం చేపట్టడం జరిగింది పాఠశాలగా, జూనియర్ కళాశాలగా, డిగ్రీ కళాశాల రూపాంతరం చెందింది

డాక్టర్ రవి కుమార్ చేగొని, 9866928327

హైదరాబాద్ రాష్ట్ర ప్రజలు ఉన్నత విద్యను చదువుకోవాలంటే విదేశాలకు వెళ్ళవలసిన రోజులలో, విద్య ఉన్నతలకే కాకుండా సామాన్య మధ్యతరగతి ప్రజలకు అందించాలనే తపనతో ఆరవ నిజాం మహబూబ్ అలీ ఖాన్ హైదరాబాద్ పట్టణ కేంద్రంలో 1865 ప్రాంతంలో మదరసా-దారుల్-ఉలూమ్ అనే పాఠశాలని స్థాపించడం. తొలుత ఈ పాఠశాలలు నాడు రాజ భాషగా ఉన్న ఉర్దూను భాషలో విద్యాభ్యాసం నడిచింది.

మూసీ నది ఒడ్డున నాటి ప్రజలకు ఒక పక్క వైద్యం (ఉస్మానియా దావకాన), ఒకపక్క న్యాయవ్యవస్థ (హై కోర్ట్) మరోపక్క విద్య కొరకు (సిటీ కళాశాల) పురానాపూల్ నయాపూల్ మధ్యలో ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. ఏడవ నిజాం మీర్ ఉస్మాన్ అలీ ఖాన్ 1919లో మూసీనది పక్కనే ఉన్న 16 ఎకరాల స్థలంలో ఇండో సార్వెనిక్ పద్ధతుల్లో 16 ఎకరాల స్థలంలో, 64 గదులను 32 లక్షల రూపాయలు వెచ్చించి కళాశాల నిర్మాణం చేపట్టడం జరిగింది.

పాఠశాలగా, జూనియర్ కళాశాలగా, డిగ్రీ కళాశాల రూపాంతరం చెందింది. 1929 సంవత్సరంలో సిటీ కళాశాల ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయం అనుబంధ కళాశాలల మారడం జరిగింది. 1962 లో బ్యాచులర్ ఆఫ్ సైన్స్ను ఏర్పాటు చేసి దాన్ని సైన్స్ కళాశాలగా, 1967లో బీఏ బీకాం కోర్సును స్టాల్డ్ చేసి ప్రభుత్వ డిగ్రీ కళాశాల తర్వాత ప్రస్తుతం పీజీ విభాగంలో ఫిజికల్ సైన్స్, టూరిజం మేనేజ్మెంట్, ఇంగ్లీష్, బయోటెక్నాలజీ, కామర్స్ విభాగాలను 500 పైచిలుకు విద్యార్థులు విద్యనభ్యసిస్తున్నారు.

సరిగ్గా వంద సంవత్సరాల క్రితం 30

మంది విద్యార్థులతో ప్రారంభించబడి దాదాపు 5000 మంది అండర్ గ్రాడ్యుయేషన్, పోస్ట్ గ్రాడ్యుయేషన్ విద్యార్థులకు నాణ్యమైన విద్యను అందిస్తు రాష్ట్రంలోనే అగ్రగామిగా విద్యాసంస్థగా వెలుగొందుతుంది.

ఈ కళాశాల తరగతి గదులలో మగ్నూం మొహియుద్దీన్ చైతన్య స్ఫూర్తి తెర ముందు కదలాడుతుంది, కవి యాకుబ్ కవితన, ఎస్వీ సాహిత్యం ఏ గోడ నడిగిన, ఎ మెట్లని అడిగిన విద్యార్థుల్ని సాహిత్యలోకంలో విహారింప చేస్తాయి.

వివేకానందుడు సందర్శించిన ఆధ్యాత్మిక నేల, నిజాం రాష్ట్రంలో, స్వాతంత్రోద్యమ అనంతరం రాష్ట్రంలో జరిగిన అనేక సాంఘిక, రాజకీయ పోరాటాలకు కేంద్రస్థానమీ చైతన్య శిఖరం ప్రశ్నించే తత్వాన్ని, చైతన్య శీలతను, పోరాటపటిమను సజ్జించే వర్గాలకు అందించిన జ్ఞాన సంద్రమీది.

విలియం బట్లర్ యెట్స్ చెప్పినట్లు "Education is not filling a pail but the lighting of a fire" తొలి తెలంగాణ ఉద్యమ పోరాటానికి నాంది పలికి ఈ పోరాటంలో అనువులు బాసిన విద్యార్థుల త్యాగాలద్యనులు, పోరాట పటిమ ఇప్పటికీ ఈ కళాశాల ఉద్యమ స్ఫూర్తి స్ఫురింపజేస్తుంది.

"Maulana Abul Kalam Azad" చెప్పినట్లు "Education imported by heart can bring revolution in the society" ఒక నాడ సామాజిక పాఠాలు, రాజకీయం పాఠాలతో తెలంగాణ రాష్ట్రాన్ని ఉద్రూతలూగించిన ఆచార్య కొత్తపల్లి జయశంకర్సార్ యొక్క మృతులు ఇప్పటికీ ఈ కళాశాలలో దర్శనమిస్తుంటాయి.

దాదాపు యాభై పైచిలుకు కోర్సులతో అత్యుత్తమైన సేవలు దేశవ్యాప్తంగా అందిస్తున్నది. బహుశా దేశంలోనే ఇలాంటి కళాశాల అరుదు.

